

ਐਸ.ਐਸ. ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਕੋਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਜੇ.ਜੇ.
ਮੈਸਰਜ਼ ਕੰਵਰ ਬੁਦਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, - ਬਿਨੈਕਾਰ,
ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1984 ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 18 ਅਤੇ 19
24 ਜੁਲਾਈ, 1991

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948— ਐਟਰੀ 17, ਸ. 'ਏ'—ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੱਖੇ ਅਤੇ
ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈਸ ਐਟਰੀ 17, ਸ. 'ਏ'—'ਕਾਮਨ ਪਾਰਲੈਂਸ' ਦਾ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 'ਬਿਜਲੀ ਵਸਤੂਆਂ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ
ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਆਮ ਬੋਲੀ' ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ
ਦੇ ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈਸ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਐਟਰੀ 17 ਦੇ
ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਹਨ।

(ਪਾਰਾ 2 ਅਤੇ 3)

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਅਧੀਨ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ
18 ਜਨਵਰੀ, 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਫੁਟਕਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਹਵਾਲਾ) 1983-84 ਦਾ ਨੰਬਰ 139 ।
ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ: -

“ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ
'ਏ' ਦੀ ਐਟਰੀ-17 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਹਨ?”

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਮ.ਐਲ ਪੁਰੀ ,

ਰਾਜੀਵ ਰੈਨਾ, AAG, ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ. ਸੋਢੀ, ਜੇ.

(1) ਥੀਟਰ ਵਿਵਾਦ? ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ
ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੱਖਿਆਂ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਨੂੰ
ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਮਾਨ ਨੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ: -

“ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ
'ਏ' ਦੀ ਐਟਰੀ 17 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ?”

ਮੈਸਰਜ਼ ਕੰਵਰ ਬੁਦਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਐਸ ਐਸ ਸੇਵੀ, ਜੇ.)

ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ (17) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪਲਾਂਟ, ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਸਤੂਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ, ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੇਵਾ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।"

(2) "ਬਿਜਲੀ ਵਸਤੂਆਂ" ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਆਮ ਬੋਲੀ' ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ, ਕੀ ਮੋਨੋਬਲਾਕ; ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿੰਪਿੰਗ ਸੈੱਟ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਦ ਸਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਰਨਲ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਟੋਰ ਬਨਾਮ ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ (1), ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 'ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਸਤੂਆਂ' ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਰਥ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, "ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਇੰਦੌਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਰਨ ਸਿੰਘ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਸੇਲਜ਼ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਰਥਾਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ।"

(3) ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ A ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (17) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੱਖੋਂ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

- (1) 31 STC 3.
- (2) 19 STC 469

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ

ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ